

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44533
Nom: Dimensió social i ideològica de la política educativa
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2216 - Màster Universitari en Política, Gestió i Direcció d'Organizac. Educatives	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2216 - Màster Universitari en Política, Gestió i Direcció d'Organizac. Educatives	Anàlisi avançat del marc històric, sociopolític i comparat de la gestió educativa	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

FERNANDEZ SORIA JUAN MANUEL

RESUM

Aquesta matèria focalitza la seva atenció en varis i fonamentals problemes de la política educativa dels nostres dies. Un d'ells té per objecte d'anàlisi als drets i llibertats que la seva problemàtica, encara que omple d'historicitat, està especialment present és un temps com aquest en el qual, d'una banda, filosofies de cort liberal s'afanyen, amb nous arguments, en què la llibertat prevalgui sobre la igualtat; i, d'altra banda, és aquest un temps carregat de nous focus de desigualtat que reclamen polítiques educatives d'igualtat amb major abast. L'acció d'aquestes polítiques exigeix una redefinició del paper de l'Estat, protagonista històric de la política educativa que, no obstant això, pensa en el nostre temps per moments de difícil reconeixement. El debat entorn d'aquest assumpte ocupa un altre dels blocs temàtics de la matèria. El protagonisme de la societat en la política –signe de la seva fortalesa democràtica- a través d'alguns dels seus actors col·lectius, especialment els partits polítics, constitueix l'últim focus d'atenció de l'assignatura.

cutel;ltim focus d'atenció de l'assignatura.p>

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Els propis d'accés al Màster que consten en el VERIFICA.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Que els estudiants coneguen les polítiques, els models i les pràctiques igualitàries de qualitat i innovació educativa, per a poder implementar-les i promoure en les seues institucions educatives

Que els estudiants siguen capaços de disposar de marcs teòrics de les polítiques internacionals d'educació, que possibiliten una eficaç transferència de bones pràctiques per al sistema educatiu espanyol

Que els estudiants siguen capaços de dissenyar i aplicar estratègies d'acció orientades a construir vincles sòlids i sostenibles amb la comunitat escolar, i involucrar-se eficaçment en els processos educatius

Ser capaces de establecer un compromiso ético deontológico a través de una vinculación consecuente con los valores éticos de la institución e institucionales y gestionar el centro de acuerdo con los principios éticos coherentes con un sistema democrático.

Ser capaces de intervenir en el asesoramiento, documentación y elaboración de informes sobre la incidencia de los factores sociales, políticos, económicos y culturales en las políticas educativas.

Ser capaces de reconocer la naturaleza y las condiciones políticas de las prácticas educativas institucionales a efectos de atender los problemas y situaciones sociales emergentes.

Ser capaços de conceptualitzar les reformes escolars, comprendre-les genealògicament i d'aplicar una anàlisi que distingisca entre les retòriques reformistes i la seua efectiva implantació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Historicitat i problemàtica de les llibertats i els drets en educació

- De les llibertats Civils als drets socials
- El problema de les llibertats en les polítiques educatives
- Llibertats civils i llibertats polítiques en conflicte
- La llibertat política i l'educació

-Conceptes claus

2. El dret a l'educació com a dret cultural

- Conceptes claus-Dinamisme del dret a l'educació i del dret a la cultura
- El dret a la cultura als textos internacionals
- Fonaments del dret a l'educació com a dret cultural
- Conseqüències/límits del dret a l'educació com a dret cultural

3. Igualtat i llibertat d'elecció de centre docent

- Llibertat d'elecció com a llibertat del consumidor
- Llibertat d'elecció com a llibertat fonamental
- Llibertat d'elecció i desigualtat

4. Dret a l'educació i llibertat d'ensenyament en la Reforma educativa espanyola

- La consideració de l'educació com a servei públic
- L'equitat. La qüestió de l'esforç compartit.
- La democratització del sistema escolar.
- L'elecció del centre escolar

5. El paper de l'Estat en l'educació

- Arguments que neguen el paper de l'Estat en l'educació. Propostes neoliberals
- Nous perfils de l'Estat i el seu paper en l'educació.
- Estat i Societat Civil davant l'educació

6. Els actors col·lectius de la política educativa. Dret a l'educació i llibertat d'ensenyament en la política educativa partidista

- Dret en l'educació i llibertat d'ensenyament en la política educativa partidista
- Els actors col·lectius de la política educativa
- Els partits polítics. Comportament ideològic partidista en la política educativa

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	4,00
Treball en grup	5,00
Teoria	7,00
Pràctiques a l'aula	5,00

Total hores	21,00
--------------------	--------------

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	14,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	14,00
Preparació d'activitats d'avaluació	26,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	54,00

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques: Es basaran predominantment en exposicions del professor seguint el model de la "llició magistral" participativa i sobre la base d'elles podran tenir cabuda debats a l'aula.

Classes pràctiques: Tindran un format el més semblat possible al seminari. Cada tema o nucli de continguts tindrà adherit un text relacionat amb aquell. Aquest text, prèviament proporcionat als alumnes, serà, en general, objecte d'estudi per tota la classe i, en particular, per un grup reduït d'alumnes que introduirà el text i exposarà a la classe la seva particular anàlisi del mateix. Posteriorment, la classe debatrà entorn del text i a la corresponent exposició i anàlisi realitzada pel grup encarregat de fer-ho.

Preparació de classes (Treball de l'alumne):

- Per a tota la classe: estudi previ del text o document propi del tema prèviament proporcionat, amb l'objectiu de poder participar en el seminari que seguirà a l'explicació pel professor de cada nucli de continguts.

- Per al petit grup de treball encarregat de l'estudi introductori del text i de l'anàlisi del mateix que donarà inici al treball de seminari: estudi individual del text al que seguirà el treball del grup del com sorgirà l'assaig que iniciarà el seminari.

Preparació i redacció de l'assaig final de curs (Treball individual de l'alumne): Finalitzades les sessions del Màster, i amb una antelació de, almenys, dues setmanes al lliurament de les Actes, els alumnes presentaran en format electrònic i en paper un assaig individual sobre el contingut global del curs.

AVALUACIÓ

L'avaluació es basarà en estos aspectes fonamentals:

- Assistència a les sessions teoricopràctiques
- Participació en els debats i seminaris i exposicions en classe
- Assaig/examen final individual (segons el descrit en la Guia d'Aula o Programa de l'assignatura).
- Propostes individuals dels alumnes amb caràcter voluntari, segons les condicions recollides en la Guia d'Aula o Programa de l'assignatura, amb un valor sumatori addicional del 10 per 100 de la qualificació final. Perquè puguen contribuir a l'increment de la qualificació caldrà haver superat, almenys, l'assaig final individual.

La participació en classe, que implica necessàriament l'assistència, té un valor del 40% de la nota final. L'avaluació de l'assistència a les sessions teòricopràctiques i de la participació en els debats i seminaris i exposicions en classe segons el descrit en la Guia d'Aula o Programa de l'assignatura, per la seua pròpia naturalesa, no serà recuperable.

-L'assaig/examen individual, que versarà sobre la temàtica global treballada en classe, té un valor del 60% de la nota final. Superar aquest apartat és condició necessària per a aprovar l'assignatura.

Per a totes aquestes tasques, els criteris d'avaluació són:

- a) Precisió conceptual
- b) Fonamentació teòrica
- c) Rigor metodològic en el desenvolupament
- d) Claredat en l'exposició
- e) Comprensió de l'exposat
- f) Base bibliogràfica
- g) Aportació personal al tema tractat.
- g) Aportació personal al tema tractat.

La realización fraudulenta de pruebas de evaluación y el plagio en trabajos de evaluación serán considerados conforme al Reglamento de evaluación y calificación de la UV (ACGUV 108/2017) y al Protocolo de actuación ante prácticas fraudulentas (ACGUV 123/2020).

El uso de tecnologías (incluida IA), que no sea previa y expresamente autorizado por el profesorado, para confeccionar materiales de evaluación, permitirá que estos no sean considerados como de autoría propia y serán tratados según la reglamentación vigente y el Código de Convivencia y Buenas Prácticas de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Berlin, Isaiah (2004): Sobre la libertad. Alianza. Madrid. Constant, Benjamin (1988): Del espíritu de conquista. De la libertad de los antiguos comparada con la de los modernos. Estudio

preliminar de María Luisa Sánchez Mejía. Tecnos. Madrid. Embid Irujo, A. (1983): Las libertades en la enseñanza. Tecnos. Madrid. Fioravanti, Maurizio (2009): Los derechos fundamentales. Apuntes de historia de las Constituciones. Trotta. Madrid. Saralegui, Miguel (2007). La libertad de los modernos y la libertad negativa. Diferencias y similitudes entre los discursos liberales de Constant y Berlin. *Thémata. Revista de Filosofía*, 38: 235-244. Sartori, Giovanni (1987). Qué es la democracia. Taurus. Madrid. Fernández, A. (2006): La educación como derecho. Su situación dentro de los derechos económicos, sociales y culturales. *Estudios sobre Educación*. Nº 10, pp. 79-96. Kymlicka, W. (1996): Ciudadanía multicultural. Una teoría liberal de los derechos de las minorías. Paidós. Barcelona. Tomasevski, K. (2011): Contenido y vigencia del derecho a la educación. *Revista IIDH*, nº 36, pp. 15-38.

- Calvo Charro, M. (2011): Educando para la igualdad. EUNSA. Pamplona. Friedman, M. y R. (1992): Libertad de elegir. Hacia un nuevo liberalismo económico. Grijalbo. Barcelona. (1ª ed. 1980). López Rupérez, F. (1995): La libertad de elección en educación. Fundación para el Análisis y los Estudios Sociales. Madrid. Whitty, Geoff, Power, Sally y Halpin, David (1999): La escuela, el estado y el mercado. Delegación de poderes y elección en educación. Morada & Fundación Paideia. Madrid-A Coruña. Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2010): Mejorar la educación. Pacto de Estado y escuela pública. Wolters Kluwer España. Madrid. Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2009): Un pacto de estado para mejorar la educación en el estado autonómico <http://www.colectivolorenzoluzuriaga.com/PDF/PACTO%20DE%20ESTADO.pdf> Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2013): La LOMCE una ley agresivamente ideológica elaborada al margen del consenso http://www.colectivolorenzoluzuriaga.com/PDF/LOMCE,%20una%20ley%20agresiva%20III_ CLL.pdf Riu Rovira de Villar, F. (2006): LOE: Desafío y oportunidad. Edebé. Barcelona. Tiana Ferrer, A. (2009): Por qué hicimos la Ley orgánica de Educación. Wolters Kluwer España. Barcelona.
- Colectivo Lorenzo Luzuriaga (2011): Por la escuela pública <http://www.colectivolorenzoluzuriaga.com/PDF/Por%20la%20escuela%20publica.pdf> Gómez Llorente, Luís (2000): Educación pública. Morata. Madrid. Sotelo, Ignacio (2010): El Estado social. Antecedentes, origen, desarrollo y declive. Trotta. Madrid. West, E. G. (1994): La educación y el Estado. Un estudio de Economía Política. Unión Editorial. Madrid. Carbonell, Jaume (1997): Discursos sobre educación y prácticas educativas. En *Signos. Teoría y práctica de la educación*, 22:8-12. Cuesta, R. (2005). Felices y escolarizados. Crítica de la escuela en la era del capitalismo. Barcelona. Octaedro-EUB. Gómez Llorente, Luís (2000): Educación pública. Morata. Madrid. Marchesi, Álvaro (2000): Controversias en la educación española. Alianza. Madrid. Varela, Julia. (2007). Las Reformas educativas a debate (1982-2006). Morata. Madrid.
- González Moreno, J. (2021): La política educativa del PSOE sobre escolarización y secularización (1976-1996). Ministerio de Educación y Formación Profesional. Madrid.
- Viñao Frago, A. (2013): La LOMCE, una pieza más en la política educativa del Partido Popular. *Educatio Siglo XXI*, Vol. 31 nº 1, pp. 395-398.
- Rodríguez-Victoriano, J. M., Martínez Junquero, L. y Madaria, B. de (dirs) (2023): La reproducción de las desigualdades sociales en el sistema educativo. El mapa escolar de Valencia. Políticas de zonificación, libertad de elección y segregación escolar. PUV Universitat de València. Valencia.

Gortázar, L., Martínez Jorge, Á., y Bonal Sarró, X. (2024): El coste de acceso a la escuela concertada en España. Las cuotas que pagan las familias y sus causas. ESADE. Madrid. Vintael
Lucientes, B. (2022): Análisis de los debates parlamentarios de las leyes orgánicas de educación promulgadas en España desde 1980 a 2022. Aranzadi. Madrid.